

Snit en nisse

Find din indre Emil frem og kom i gang med snitteriet.

Når grantræet kommer ind i stuen til jul, breder der sig en herlig duft fra de friske grene. Duften af jul. Lad børnene få nogle af de grene, der alligevel som regel skal skæres af for at få træet til at passe i juletræsholderen. Ud af det friske træ kan for eksempel snittes de sjoveste og fineste nisser, som enten kan hænges på træet eller stilles til pynt på julebordet. Eller lav en flok, som kan stå ved hoveddøren og byde gæster velkommen.

Terapi for skarnsknægte - og andre

Der er en egen stille – nærmest terapeutisk – ro over snittearbejdet. Sådan har Emil måske haft det, da han sad i brændeskuret på Lønneberg. Men det er bestemt ikke nogen straf at snitte. De små, kontrollerede bevægelser med kniv og hånd får tankerne ledt væk fra hverdagens stress og jag, og hyggen træder i stedet. Langsomt vokser figurerne frem.

Og mens man snitter, kan man jo fortælle nogle gode (jule-)historier eller bare snakke lidt om dagen og vejen – og ellers nyde duften af det friske træ, der kommer en i møde under arbejdet med kniven.

En nisse bliver til

Tag en frisk gren på fx 20 cm. Lad der være et godt stykke at holde på – så er det lettere at snitte. Til sidst saver man grenen af, hvor hue og fødder slutter. Tegn gerne op med blyant, hvor hue, hoved, hals og krop skal være. Så er det lettere at se, hvor der skal snittes. Lad fx barken sidde der, hvor huens kant skal være. Snit resten af barken af. Form nissens hoved og hue (der sidder måske en knast, der kan udnyttes til næsen). Sav "holdestykket" af, hvor fødderne og huen slutter og snit det sidste færdigt på huens top. Puds eventuelt efter med

Har du en Gertrud Sand i maven - altså hende der "står under e' mistelten"- og kan du bare ikke få nisser og pynt nok, så har du chancen her for at få udvidet din samling af nisser.

fint sandpapir for at få figuren fin og glat. Mal til sidst nissen i glade julefarver.

Bogen, 'Børnenes snittebog' af Frank Egholm giver nogle fine eksempler på lette snittearbejder for børn, men voksne får også stor fornøjelse af at være med! Se

eventuelt mere på snittesiden.dk, hvor man ud over god inspiration også kan finde snitteteknikker og -regler.

Når man synes, nisserne er færdige, kan man male dem med hobbyfarver. Gør så lidt eller meget ud af det, som I synes. Udnyt gerne en stump gren eller en knast til næse eller pynt på huen.

En nisse er en slags nordisk husgud. Nissen holder traditionelt til i huse, stalde og lader. Han optræder som en beskyttende ånd for grunden. Her tager han sig af praktisk arbejde og husdyrene, specielt hestene. Han bringer lykke til de mennesker, der bor der.

Nissen er ca. på størrelse med et ti-års barn. Han ligner en gammel mand med hvidt skæg, og han er ikklædt gråt tøj og en rød hue – ca. samme påklædning som bonden selv i gamle dage.

Julenisserne blev ”opfundet” i 1836 af maleren Constantin Hansen, som holdt julefest i Rom. Her havde han pyntet op med de første billeder af julenisser.

Julenisserne blev hurtigt populære hos borgerskabet. Siden da har julenisserne været knyttet til julen.

Navnet Nisse kommer fra det gamle, danske navn Nis eller Niels. Tidligere blev nissen kaldt lille Niels, Niels Gårdbo eller bare Gårdbo, Gårdbukken eller Puge.

At sanke gran

At samle – eller sanke, som det også hedder er en ældgammel tradition. Der gælder dog visse regler, man skal tænke på:

I offentlig skov må man samle kogler og nedfaldne grene i behersket omfang. Ifølge 'Jyske Lov' er det, hvad der kan

være i en hat. I dagens Danmark svarer det til en bæreposefuld.

Man må gerne klippe grene af væltede træer, dog ikke på steder, hvor der produceres pyntegrønt.

I private skove skal man spørge om lov, før man tager noget med hjem. Størstedelen af private nåleskove er plantager med juletræer og pyntegrønt, og her er det ikke lovligt at sanke. Brug jeres sunde fornuft og vis hensyn til dyr og planter, når I sanker.

Snitteregler:

- Sid ned, når du snitter.
- Hold afstand til andre.
- Snit væk fra dig selv.
- Hold kniven ved det, du snitter.
- Sæt kniven i skeden, når den ikke bruges.
- Den voksne har ansvaret.
- Hav plaster parat, hvis uheldet er ude

